

DEBRECZENI HIRLAP

Fizetési árak: Egész évre 10 ft., félévre 5 ft., negyedévre 3 ft. 50 kr. egy hóra 1 ft.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő
Köncz Ákos.
Kiadó s laptulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Család hivatal: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmóráskeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Haldokló beteg.

Debreczen, február 8

(K—cz.) A nagyhatalmasságok nagy-követei szünet nélkül konferenciáznak, hogy eltalálják azon módot, melylyel segíthetnének a már nagyon beteg Törökország sorsán.

Kölesönös felvilágosítások és a napokint jobban és jobban előrenyomuló tapasztalati tények alapján meg is állapodtak azon pontokban, melyeknek figyelembevételére és az azokban foglalt reformoknak életbeléptetésére felhívják a szultánt.

Törökország már régen foglalkoztatja a nagyhatalmakat és éles államférfiúi elmék törték már fejüket a felett, hogy mit tegyenek a beteg országgal. A diplomacia doktorai azonban nem tudták visszaszerelni a beteg ember életerejét, sőt az fogy napról napra úgy, hogy maholnap Törökország a sok orvos kezében elpusztul.

Nem lehet tagadni, hogy a szultánnak kínált reformok nagy változásokat idézhetnének elő a Boszporos tájékán. Elvégre is minden reformban van valami jó és erre a kis jóra is nagyon rá van szorulva a szultán birodalma, mely semmiképen sem akar, de még nem is kíván beilleszkedni az európai művelt nemzetek életének keretébe.

Az már azután más kérdés, hogy a nagyhatalmak miért igyekeznek a nagy beteget orvosolni. Mi azt hisszük, hogy

azért, mert a kiszenvedett örökén nem tudnának úgy megosztzkodni, hogy minden egyes örökség követelő ki lenne elégitve. Így tehát még most nem kívánják a beteg halálát, hanem injekciókat alkalmaznak s így elodázzák egy időre a karddal való osztzkodás elkerülhetlen bekövetkezését.

Aki Törökország beléletét ismeri, aki ennek történelmét tanulmányába, aki látja azt, hogy a félhold birodalma csigalassúsággal halad a modern élet felé, aki tapasztalja, hogy a XIX. század elején jókora sötétség nehezedik a szultán országára, az belátja, hogy a nagyhatalmak által ajánlt reformok sohasem fognak megvalósulni. Mert valamint a nagy beteg a haláltól való félelmében beveszi a legkeserűbb orvosságot is, de ha javulást érez, földhöz veri az orvosságos üveget, úgy Törökország is kapdos most a gyógyszer után, de erőinek gyarapodását, ha érezni fogja, ismét stagnálni fog, mintegy újra bevárva a halálharang megszendülését.

A török nem alkotott államot soha Európában. Hódításai között, még midőn rettegték hatalmát hozzá szokott, hogy hol itt, hol ott tartózkodott. Hazája földjéhez sohasem ragaszkodott valami szívósan s azt az elvet vallotta, hogy ubi bene, ibi patria. Egy időben Magyarországot szerette, majd Romániában ütött tanyát és egymásután szorult ki mindenünnen, mert állhatatlan volt és nem értette meg a haladás zászlajára irt eszméket.

Egy-két ember felkeresi ugyan a külföldet és sok tudást visz Isztambulba, de a reformok ellenségei megbénítják a felvilágosodottak tevékenységét s marad minden a régiben. A haladás nem tud gyökeret verni Konstantinápoly környékén és ha a keleti kérdés nem lebegne felette Damokles kardja gyanánt, az elmaradt, ódságában elposványosodott Törökországról nem beszélne senkisé.

Igy azonban a keleti kérdés felszinen tartja Törökországot és ameddig csak lehet arra törekszenek a diplomaták, hogy halálát megátolják. Elvégre is érdekünkben áll az, hogy ki legyen a szomszédunk, mert jobb a békés, maga birtokával megelégedő szomszéd, mint egy olyan, ki az elválasztó kerítést az első kedvező alkalmal szétrombolja.

Azután meg, ha még oly gyöngye is a török, egykönnyen nem lehet széttagolni. Erejét még nem fejtette ki és úgy nem lehet előre tudni azt, hogy nem fog-e reagálni a sok doktor rendelkezésére. S ha igen, úgy a neki szánt halálos csapás sok vérbe és pénzáldozatba fog kerülni és mégis felette kétséges lesz, hogy ki foglalja el helyét.

Mert hogy az éjszaki medve nem marad el a halotti torról, az minden gondolkozó ember előtt tisztán és világosan áll.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA.

Fiatal asszony.

Irta: Borák Imre.

A míg a frakkszárnas és világosruhás tömegel valami édekés bizalmaskodó mazurmuzsika kavargatta, a szép forrószemű Jármyné a tánczterem egyik sarkába Csuka főhadnaggyal egyetemben toalet-kritikát tartott.

— Látja, Csuka ez a Molnár Tini szép leány volna de botrányosan izléstelenül öltözik Mire való ahhoz a krémszínű ruhához az a tarka babvirág-diszítés?

Már a száján volt a ruha szabására vonatkozó megjegyzés is, mikor egy mosolygó fiatallemqer hajtotta meg magát előtte.

— Jóestét, nagyságos asszonyom. Talán már nem is ismer?

Jármyné rövid ideig gondolkozva nézett rá, aztán hirtelen mosolyogva nyújtotta kezét.

— Jé, Horváth! Jóestét, maga rossz ember. Hát illik ez? Több mint három esztenedeje, hogy nem látnak.

Horváth valami mentegőzészéfélet hadart össze, aztán meg azt kérdezte:

— Szokott tánczolni?

— Várjon csak, előbb bemutatam a férjemnek. Ott ácsorog Szekeres Gézával a cigánydobogó előtt.

S miután Csuka főhadnaggyot bemutatatta, azt mondta Csukához fordulva:

— Ugye, lesz szives idehívni Gyulát? Azután fehér, csontnyelű gázlegyezőjével babrált.

— Bizony, bizony, három esztendő! Látja, már vénasszony lettem azóta.

Horváth nagyot kaczagott.

— Ugyan, ugyan, csak nem pályázik tán bókokra?

Többet is akart mondani, de Szekeres Géza, a vasgyuró, már messziről kiabált felé:

— Szervusz, te vén medve! Csak hogy már kibujtál valahára az oduból! Hát hogy lehet Pest nélkül, meg mi nélkülünk ilyen sokáig megélni?

Jármyné így mutatta be férjének Horváthot:

— Leánykori barátom. Remélem, hogy mihamarabb maga is barátjának fogja őt tartani.

Jármy melegen szorított Horváthtal kezét.

— Tudod, én már tulajdonképen régen ismerlek téged. Olyan ismerős ismeretlen vagy, annyit beszéltek rólad a feleségem, meg az a léha vasgyuró.

— Ne érzelegyetek már annyira, — vágott közbe Szekeres Géza. Mire való ez? Tudjátok mit, menjünk be az étterembe és ünnepeljük meg az a Horváth Laczi feltámadását. Ugyis mindjárt szünóra lesz.

Azután Jármy vállára tette kezét.

— Te, Gyula, eredj előre; fagyald le a mágnásasztalt, én meg összekeresem a fiukat! Boglár Náczi, a muzsikust, meg Hajnal Jós-kát, a skriblert.

Mikor Szekeres Géza elrohant, Horváth Laczi katonásan csapta össze bokáját Jármyné előtt:

— Tehát, nagyságos asszonyom, egy turra?

Jármyné bizalmasan biczentett fejével s míg körülforogták a nagytermet, úgy rémlett neki, hogy az az édeskés, bizalmaskodó mazurmuzsika olyan bolondos históriákat fecseg neki leánykorából. És ő hallgatta szivesen, félig csukott szempillákkal.

— Emlékezel arra a szürke, ködös vasárnap délutánra, mikor az utolsó évadot töltötted a zárdában s te keztyüdet huzogatva kíváncsian vártad, hogy mikor hívnak be a szalónba? Mire keztyüdet fölhuztad, már hívtak téged is, meg Horváth Irénkét is.

A szalónban téged a mama várt, Horváth Irénkét meg a bátyja, Horváth Laczi.

Először olyan közömbösen fogtál vele kezét s mikor elmúlt a látogatási óra, nem gondoltál rá. Következő vasárnap Horváth Laczi egy kicsit melegebben fogott veled kezét és te ezután nagyon is sokat gondoltál reá.

Mikor aztán kijöttél a zárdából, Horváth Laczi elég gyakran látogatót meg titeket, de ekkor már te szivesebben beszélgettél Jármyval. S míg Horváth Laczi Bécsben önkénteskedett, te Jármynak lettél a felesége...

Mikor karonfogva az étterem felé indultak, Jármyné kaczagva kezdett Horváthnak dicsekedni:

— Ez a mai bál nekem egy kicsit nevezetes. Képzeld, Boglár Náczi, az a sápadt fiu, hisz még maga is emlékezhetik reá, erre a

Uj törvényjavaslatok. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter legközelebb benyújtja a kereskedelmi és iparkamarák reformjáról szóló törvényjavaslatot, melynek előkészületeivel már régen foglalkozott a kormány. Ugyancsak a napokban lesz benyújtva a vasúti beruházási kölcsönről szóló törvényjavaslat is, melyben 40 millió forintnyi kötvény kibocsátásáról van szó.

Az egyiptomi kérdés. Az angol alsóház óriási többséggel megszavazta a dongolai expedíció, vagyis a szudáni hadjárat költségeit. Anglia a szudáni hadjáratra az egyiptomi államadósság tartalékalaipjából kivett öt millió forintot. A nemzetközi bíróság úgy ítélte, hogy ez nem volt jogos az összeget vissza kell fizetni. Egyiptomnak pénze nem lévén, Anglia a trónbeszédben ajánkozott, hogy az öt milliót az egyiptomi kormánynak előlegezi. Ez ellen Franciaország és Oroszország óvást tett, nyilván azért, hogy Angliának ne legyen követeleése Egyiptomra s a kedve ne legyen adósa Hicks-Beach angol pénzügyminiszternek e dologban tegnap mondott alsóházi beszéde nagy visszataszítást keltett különösen Franciaországban. A párisi újságok provokációnak mondják s az egyik, a Journal kijelenti, hogy az egyiptomi kérdés próbakőve lesz Franciaországnak nemzetközi viszonyaiban.

Oroszország és a török helyzet. Törökország helyzete ez idő szerint teljesen lekötött Oroszország politikai érdekeit és abban a kérdésben, hogy mit kell tenni és mi nem teendő, többféle áramlat érvényesül, a melyek a győzelemért küzdenek egymással. Kétségtelen dolog, hogy a legkiválóbb orosz politikuskok Angliában látják a legnagyobb akadályát annak, hogy Törökországban rendezett viszonyokat lehessen létesíteni. Angliában úgy vélekednek, hogy a mint Törökországban, a nagyhatalmak fáradozásai következtében, a rendezett állapotok — úgy a hogy — ismét visszatérnek, Anglia rövidesen abban a kényszerhelyzetbe kerülne, hogy Egyiptomot kiűritse. Ha azonban a nagyhatalmak igyekezete hiábavalónak bizonyul, ha a forradalmi pártok Törökországban a Balkán félszigetet ismét lángba

borítják és Törökországban minden felfordul, a szárazföldi hatalmak pedig a zsákmány felosztása dolgában hajba kapnak, — Anglia e zürzavarban, a mikor erélyes ellentállás se honnan sem várható, valószínűleg végképp ráteszi a kezét Egyiptomra. Azért tartják sokan oly veszélyesnek, hogy Oroszország esetleg elesábitatná magát arra, hogy Európától megbízást vállaljon arra, hogy szükség esetén kényszereszközöket alkalmazzon. A végzetes félreértés, kiváltképp közte és Ausztria-Magyarország közt aligha maradhatna el és Anglia ez esetben a tertius gaudens szerepét játszaná.

Másrészt azonban Oroszországot az a veszély is fenyegeti, hogy elveszti a vezetőszerepet a keleti politikában, ha Angliának szabad kezet enged. Ha igaz a hír, hogy Anglia a Földközi tengeren és a Boszporus közelében rendkívüli módon szaporítja hajóhadát, úgy Anglia részéről a meglepetés nincs kizárva.

Külföldi hírek.

(Ottó főherceg utazása.) Ottó főherceg a hó 10-ikén Berlinbe utazik, hogy ezredét megtéktintse. Ez alkalommal támogatást tesz a német császárnál. — (Megczáfolt betegség.) Irtuk a napokban hogy a császár beteg. Most azonban kiderült, hogy az oroszok uralkodója teljesen egészséges. — (Az angol királynő jubileuma.) Viktoria angol királynő jubileuma alkalmából közadakozásból egy hatalmas kórházat építenek. Az erre begyűlt alapot a velencei herceg fogja kezelni. — (A kréta vérfürdő.) A keresztény városnegyed Kaneában a lángok martaléka lett. Több embert agyonverték. A muzulmánok a keresztények védelmére sietett matrózokat leldösték. — (A görögök a keresztényekért.) Az athéni parlament szombati ülésén elhatározta, hogy a görög alattvalók védelmére Kaneába három torpedo-naszádot küld. Az ellenzék szívesen hozzájárult a kormány javaslatához.

bálra irt egy nagyon csinos csárdást és azt nekem ajánlotta.

— Hát ennyire vitte? — kérdezte Horváth meglepetve. Sohasem hittem volna. Igaz, hogy nehezen lehetett a zongorától elzúgolni, de mikor én utoljára hallottam a játékát, azt mondtam Szekeres Gézának:

— Akaszszanak fel, ha ez a fiu valaha csak egy keringőt is fog tisztességesen eljátszani.

— De igazán mondom, ez a csárdás nagyon csinos. Ma hozta el nekem az első példányt belőle. A czimlapon semmi más rajz nincs, csak az én fotográfiám, alatta meg nagy, kék betűkkel ez van írva: Annacsárdás. Holnap már Táboraszky kiteszi a kirakatába. . . . Szupé után fogja a cigány játszani.

Horváth kérte tőle a szupé csárdást, de Jármyné sajnálkozott.

— Már Boglárval vagyok foglalkozva. Tudja, ez a honorárium a csárdásért.

Kis gondolkodás után pedig hozzátette:

— De azért megpróbálok vele alkudozni.

Hátha a második, harmadik ujrát átengedi.

Mire az étterembe értek, a mágnásasztalnál már ott ült a szép asszony egész udvara. Ezt úgy tessék érteni, hogy a mágnásasztalnál a következő urak ültek: Szekeres Géza, a híres vasgyuró, Csuka Béni, a szálás huszár-főhadnagy, Boglár Náci, a muzsikus és Hajnal Jóska, a hirtelen felkapott divatos író, a kit Szekeres Géza csak úgy hív, hogy: skribler.

No meg, a kit hirtelenében majd elfelejtettem, a szép asszony férje, Jármy.

Jármyné ugyan most már Horváth La-

czit is az udvarához számította, vagy legalább is határozott szándéka volt, hogy Horváth Laczinak is juttat valami méltóságot az ő udvarának határozatlan számú tagjai között. Sőt ő nála az udvari méltóság elnyerésében némi engedményeket is volt hajlandó tenni.

Mert tudnunk kell, hogy az udvar minden egyes tagjának személyes érdemek voltak Jármynéval bejegyezve.

Szekeres Géza a városligeti korcsolyapályán szerezte érdemeit. Ő korcsolyáztatta folyton a szép asszonyt, ki még akkor leány volt, ő mutogatta be a fiatalemberket, sőt magát Jármyt is ő mutatta be.

Legnagyobb érdeme azonban az volt, hogy kétszer pofonütött egy henezegő ficsurt, ki folyton fixirozta Jármyt és folyton ott kerülgette őket és hallgatta, hogy mit beszélnek.

Jármyné ekkor nevezte őt el vasgyurónak.

A Csuka Béni érdemeit sem kicsinylette Jármyné. Az egyik tisztai bálon kivitte, hogy a főherceg őt is megtánczoltatta.

En ugyan kétségbe vonom e dologban Csuka érdemeit, de a véletlen oly szerencsésen játszott a főhadnagy kezére, — hogy Jármyné minden dicsőséget neki tulajdonított.

Hajnal Jóska két okból tartotta Jármyné hasznavehető embernek. Először, mert Hajnal Jóska volt a legfelkapottabb fiatal író, a kis Jóska annyira divatba jött, hogy egy időben csakis ő róla beszéltek a szalónokban, másodsor mert a riporterek egy kézszerítéséért még azt is megírták lapjuknak, —

Debreczen sz. kir. város polgármesterének évi jelentése az 1895-ik évről.

(Vége.)

Halálozások.

A polgármesteri jelentés végül az év nevezetesebb eseményeiről számol be. Fájó szívvel és a nagy gyászba induló szavakkal áldozik Albrecht cs. és kir. főherceg emlékének, valamint kegyelettel említi fel László cs. és kir. főherceg tragikus halálát, kiben a nemzet egyik szép reménye halt el. Az ifju főherceg ravatalára a város közönsége díszes koszorut küldött és részvét feliratával enyhítette a bánatos fenséges szülők mélységes szomorúságát.

A halál dúsan aratott a városi tisztviselők és törvényhatósági bizottsági tagok közt is 1895 ben. Ez évben halt meg Fráter Imre bizottsági tag, kiben egyikét vesztettük el legjobbjainknak. Buzgó, önzetlen munkása volt a közéletnek és bensőleg siratott tagja a társadalomnak. Ugyancsak ez év halottai közt találjuk Kádár István, Szőke János, Dragota Ignác és Buzás Elek bizottsági tagokat, továbbá Dragota Sándor mezőbiztos, Öry Sámuel helyettes árvaszeiki elnököt, kik még élek egész igyekezetükkel azon voltak, hogy becsületesen betöltötték ama kört, hova életkoruk helyezé őket.

Ugyancsak ebben az évben vesztette el Debreczen sz. kir. város nagytudományú és szívjóságban páratlan gazdagságu lelkészét Könyves Tóth Mihályt is. Egész élete munkában telt el s úgy hazájának, mint egyházának a tudományának, híveinek, családjának méltó büszkesége volt. Érdemeit a törvényhatósági bizottság jegyzőkönyvének lapjaira véste azon férfiunak, ki ragyogó példaképe volt polgártársainak.

Kőrösi Sándor országgyűlési képviselőjét is ebben az évben vesztettük el. Előbb jogi tudományával világitott főiskolánkban, majd több országgyűlésen képviselte városunkat. Érdemeit szintén jegyzőkönyvbe iktatta városunk érdemeit méltányolni tudó közönsége.

Ünnepségek.

Debreczen sz. kir. város 1895-ben több ünnepségnek volt tanuja. Ez évben tartott meg a tiz vármegye területéről összesereglett ifjak tornaversenye, melyre a város 1272 forintot adott.

Ugyanezen évben látogatta meg a tiszai ág. ev. egyházkerületet is először váro-

hogy Jármyné milyen virágot viselt a hájában.

Boglár Náci írta az Anna-csárdást, Jármy Gyula meg feleségül vette.

Talán egy kicsit furesának fog tetszeni, hogy ily érdemekkel szemben Horváth Laci kivételt képezzen. De ha tekintetbe vesszük, hogy Horváth Laci édesanyja bárónő, — hogy az édesapjának van legnagyobb birtoka Bácskában, hogy ő maga meg gyakran megfordul az arisztokrata társaságokban, nincs mit csodálkoznunk, hogy a jövőre való tekintettel sokat előlegezett neki a szép asszony . . .

A mint a cigányok ézrevették, hogy Szekeres Géza pezsgős üvegeket nyitatt fel, mindjárt körülfogták az asztalt. — A primás odaállott Jármyné mögé és sorra elhuzta a szép asszony nótáit, a ki Horváth Lacit maga mellé ültette s apró kitüntetésekkel halmozta el.

Horváth Lacit a pezsgő, a cigánymuzsika, meg a Jármyné kipírult, mosolygó arca megrészegette és megint elkezdett Boglár Nácival alkudozni, a ki már a második és harmadik ujrát átengedte.

— Tudod te azt Náci, hogy én vagyok a legjobb barátod. Hozhatnál az én kedvemért egy kis áldozatot. Engedd át nekem az egész szupécsárdást.

De Boglár Náci csökönnyösen ragaszkodott a második és harmadik ujrához.

— Hidd meg, édes Laci, nem lehet! Mit szólna hozzá Jármyné?

— Ej, mit? Semmit. Te sokat tánczoltál velem, de én három éve már nem is láttam.

sunkat Zelenka Pál püspök és Szentivány Árpád kerületi felügyelő helyettes vezetésével, mely alkalommal meglátogatták a Hortobágyot is és a város által magyaros vendégszeretettel fogadtattak.

A kollegiumi ifjuság is ez évben ünnepelte a hittanszakiskolák 25 éves jubileumát és a zenede egyet is megtartotta házfelavató ünnepségét és valamint a jótékony nőegylet is nagyszabású programmal ülte meg fennállása, 25 éves emlékeztét.

Egy nemesen érző nő szívről is szépen emlékezik meg a polgármesteri jelentés. Hegyi Mihályné urasszony ez a kifoghatatlan jótékonyaságú nemes szív, ugyanis szép emlékoszlopot emeltetett a gályarabságot szenvedett magyar protestáns lelkészeknek. Ezen emlékoszlop, mely örök időkre hirdetni fogja az azokat ábrázoló honszerelmét, egyben tanuja lesz annak is, hogy a kegyelet és vallásos buzgóság szent Veszttől gyanánt lobog a magyar honleányi szívekben. Az emlékoszlop fentartására Horváth János építőmester és neje Nagy Julianna urasszony 200 frt alapítványt tettek ez alkalommal, mely nemes cselekedet önmagát dicséri a mi tollunk nélkül is.

Ugyanezen évben tartotta a kir. törvényszék első ünnepélyes ülését az új palotában és ebben az évben ülte meg Frics József a városi nyomda érdemes művezetője és Kenderessy Lajos nyomdász a város hatóságának részvétele mellett szolgálatuk 50 éves jubileumát.

Egyéb nevezetesebb események

A vízvezeték előállítására és berendezésére elvileg elfogadtatott és a debreczeni ev. ref. főiskola jogi és bölcséleti tanszékekre, melyeket a város bőkezűsége alapított, a tanárválasztó küldöttség Bartha Béla dr. sárospataki jogtanárt is Kérészy Zoltán főispáni titkárt választotta meg kikben ugy a tudomány, — mint társadalmi életünk kitűnő tagokat nyeri.

Az országos ezredévi kiállítás körvonalait is ez évben állapította meg a tanács és a hatodik lelkes állásra megválasztotta Mitróvics Gyula sárospataki hittanárt, a kiváló tudóst és jószívű emberbarátot.

A fogyasztási és szeszitalmérés adók beszedési jogának évi 315.512 frt 35 kr bérbévevéssel az 1896-98 évekre a város törvényhatósági közgyűlés helybenhagyta.

Kívánj tőlem akármit ezért, mindent megteszek

És addig beszélt, míg a harmadik négyes fejében átengedte a szupécárdást, tekintettel a kivételes kelyzetre.

Mikor aztán Järmyné is megtudta az egyezkedés eredményét, — azt mondta rá hogy:

— Jó nekem nincs ellen kifogásom. Tehát az egész szupécárdást magával Horváth és a harmadik négyest pedig Boglárval fogom táncolni.

Magában meg örömmel gondolt arra, hogy Horváth Laczi is hű és megbízható tagja lesz az udvarnak. Azzal rögtön tisztában volt, hogy milyen szerepet juttat neki. A szerep ez volt: az utczán és a páholyban lehetőleg vele mutatkozni s esetleg az ő révén egy-egy magasabb társaságbeli ismeretséget is kötni.

Horváth Laczi a szupécárdás forró levegőjében egészen megkábult. Egyszer csak hirtelen magához szorította a nyulánk asszony karesu derekát és azt sugta a fülébe:

— Mit gondolt maga, mikor Järmyné ment feleségül?

A szép asszony hirtelen elkomolyodott s beszélt is valamit, de Horváth Laczi nem hallotta a muzsikától, meg a lármától. De azután megint mosolygó arccal táncolt tovább.

A harmadik négyes alatt Horváth Laczi nem táncolt, hanem odaállott a szép asszony és Boglár Náci háta mögé kibicézni.

Végül a jelentés kiemeli Hajdúvármegye közgyűlését, melyen egyhangulag újból Rásó Gyula kir. tanácsos választott meg alispáná.

Függelék gyanánt megtaláljuk a jelentés végén a törvényhatósági bizottsági tagok névsorát. A virilisek közül rendes tag volt 93, póttag 25 A választottak pedig szintén 93 voltak.

Az itt elsorolt adatok tartalmazza a polgármesteri jelentés, melyből minden figyelmes olvasó meggyőződhetik, hogy városunk nem stagnált, hanem öntudatosan és bölcsen haladt erősödre, vagyonosodása felé. A város tisztviselői buzgó igyekezettel, fáradságtalan tevékenységgel végezték kötelességeiket élükön vezető szellemükkel, a polgármesterrel, ki immár 21 éve óta vezeti a város szellemi és anyagi ügyeit.

Meg vagyunk győződve, hogy az 1896 évről szóló polgármesteri jelentés még örvedesebb haladásról fog beszámolni. Az ezredév megünneplése, melyen városunk is tevékeny részt vett, az ennek nyomán tett alkalmak mind egy egy gyöngyszemei az 1896-iki évről. Nagy események fűződnek az év történetéhez, nem említve egyebet, mint az új szervezeti szabályzat megalkotását és a város nagy lelkű alapítványait.

De ne előzzük meg a már készülő történelmet. A mi tollunknál szebben fogja csoportosítani az eseményeket az a jelentés, — melyre azt hisszük, hogy nem is sokáig kell várakoznunk.

Ismertette — cz. — s.

Irodalom.

Magyar-román Szemle. Vettük az Ungaria (Magyar-román Szemle) I. füzétét. Szép kiállítás, gazdag tartalom. A magyar és román írók találkozó helye ez. E füzetben Márki Sándor, Szádeczky Lajos, Jókai Mór, Beöthy Zolt, Szóts Sándor, Gyalui Farkas, Pap C. J., Sainean Lázár, Marosán Viktor, Moldován Gergely stb. neveivel találkozunk. A sok érdekes közlemény között van Vörösmarty Szózatja is sikerült román fordításban. Az érdekes folyóirat Kolozsvárt jelenik meg Moldován Gergely szerkesztésében, egy évi előfizetési ára 6 frt. Ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

Az örökös mosolygó Järmyné nagyon komoly volt, mikor Horváth Laczi első látogatását tette nála.

Arcaán olyan bágyadt mosolylyal mutogatta meg csinosan berendezett lakását, miközben szörnyen komoly dolgokat kezdett neki beszélni, hogy még csak alkalom se nyíljk valahogy a bált szóba hozni.

Egyik ajtó előtt azt mondta:

— Ez a legszebb szobám, itt tartom legdrágább kincsemet.

S a mint abba is benyitottak, Horváth egy kacagó, gyönyörű fücskát pillantott meg egy kékselyem-függönyös tolokoesiban.

A szép asszony büszkén csókolta meg kis fiát és azt mondta:

— Látja, ez az én legdrágább kincsem.

Horváth elpirult; talán érezte ő is, hogy ostobaságot beszélt a szupécárdás hevében. Odament ő is a kis fiához és megcsókolta a kezét.

Järmyné ugyancsak ott, a kezén csókolta meg a fiát s kipirult arcaal beszélt

Látja, ez azoknak a régi álmoknak szól, melyeket ma is kegyelettel őriznek. A jelennek szóljon ez.

És kezét fogott Horváthtal.

— Az a csók szólott a bakfislármáknak, ezt a kezét pedig Järmyné, a kinek a férje meg ez a kis fia a mindene, a jóbarát nyújtja magának. Akarja?

Horváth zavartan válaszolt:

— Akarom

Erre Järmyné elkezdett kacagni megint, úgy, mint ott, a táncteremben.

— Jöjjön el holnap a páholyunkba!

Egyről-másról.

A „Flirt”-ről.

Előrebocsátom, semmi kifogásom sincs általánosságban a fiatal leányok ártatlan és ártalmatlan flirt-je ellen. Természetes mulatságuk, kedvtelésük ez nekik, mint a madárnak a csicsérgés, pillangónak a szállongás, és nagyon szomorú fiatal lányság volna az olyan, mely a bohókás jókedv és kacérság együtletét soha sem gyakorolná. De ha megengedhetők, sőt majdnem kívánatosnak tartom is a túlsapó jókedv és életvidorság e jelenségét, szeretném azt bizonyos finom, láthatatlan, de érezhető korlátok közé szorítani. Szeretném, ha a fiatal lány mindig felül maradna a játékokban s nem hagyná magát megveretni. Szomorú látvány, mikor a fiatal lány elhagyja ragadtatni magát saját heve által s olyan dolgokat, mond és tesz, amik h a m i s helyzetbe sodorják, s ott, ahol neki kellene legmagasabbra tartani a játszmát, veszít, s elveszti prestige ét is. És fájdalom, a leányok tudatlansága okozza a legtöbbször a bajt. Játsszanak a szerelemmel, a férfi-szívről annélkül, hogy sejtelmük volna annak lélektani phásisairól. Egyik leggyakoribb tévedésük, hogy férfit saját magok után itélik meg. Tudniok kellene, hogy a férfiak szerelme rohamosabb, tudatosabb, hevesebb mint az övék, de viszont nem folytonos. Egy-egy percze meglepi a férfit a vágy, hogy magáévá tegye az előtte röpkedő pillét, de ez a vágy helyet enged ezer más benyomásnak s időnként sőt néha teljesen is eltűnik a szívből; míg a lány ha szeretni kezd, ránézve ez az érzelm mindent háttérbe szorító folytonossággá válik, melytől egy percze sem tud szabadulni, mely egész lényét betölti. S ha ezt a stadiumot elérte, nem képes többé a játszi bohókodásra, a flirt-re; rabjává válik az erős érzelmeknek s nem veszi észre a partner váltakozó játék-modorát. Nem képes a m á s i k a t i d e g e n a t m o s f é r á k b a követni s örökké egy hurok játszik, s azon is elfogultan, sentimentálisan, Kezddőnek a félreértések, neheztelések. A fiu nem is sejt mit vétett, annyira ártatlan a dologban. Ő csak vigjátéknak nézte az egészet s látja hogy a lány drámai hangsúlylyal szaval. Eleinte érthetetlennek találja, majd rájön az igazi motívumra s önelégülten mosolyog bajusza alatt. A lány elvesztette a játszmát s elfogja vesztetni később mint feleség is. A másik, az ügyesebb lány több t a p i n t a t t a l s mindenekeftől több önuralommal bír. Tudja, mikor kell visszavonulnia, mikor mikor szakítson félbe egy párbeszédet, mikor vessen véget egy jelenetnek. Nem várja be, hogy őt hagyják a faképnél, de ő adja meg a congett. Képes a legérdekesebb fejezetnél félbeszakítani a novellát, a legesattanosabb fordultnál a dialogot és eléri azt, ami a legnagyobb művészeknek sem mindig sikerül: érdekes marad. A partner alig várja, hogy újra kezd-hessék a duót, mely mindig újabb és újabb variációkban tünteti fel az örökös témát, a flirtet. Az ilyen lányból lesznek deduktív feleségek, kikhez szívesen hazatér a férj klubból és mahonnan. Kevébbé szeretnek, de jobban szeretnek mint a másik típus. Ha sikerük lélektani okát kutatjuk, megtaláljuk a rejtély felekén a nagy alkalmazkodási képességet, tag emberismeretet s egy parányit abból a delejből, mely flirtet erős szenvedélylyé képes magnetisálni.

(Sz.)

Szávalyi ur levele, meg az enyém is.

Az Győri ujságírók ujságjában, mely nevezetik Győri Hirlapnak s a melybe csak most a minapába olvadt bele a Győri Közlöny, azonképen, mint a szegény emberek csizmájába a frissen esett hó, s a mely ujság azonképen vette el a másikat, mint Abrahám Sárát, hogy össze tegyék a milyök van s együtt működjenek közös erővel, a mint a jó házásokhoz illik, — az 1. alatt ide mellékelt kiszörkésztés jelent meg.

A szerkesztő ur Debreczenben. Muszáj terjedni a szocializmusnak, mikor ilyen híreket kell olvasnunk a Debreczeni Reggeli Ujságban:

Szávaly Gyula fogadtatása. Szávaly Gyulát, a kitünő poétát, a vidéki hirlapírók országos szövetségének alelnökét, Debreczenbe érkezése alkalmával ünnepélyesen fogja fogadni a hirlapírók szövetség helyi bizottsága. Ez ügyben tegnap este Gily Ede elnöklete alatt ülést tartottak, a melyen a fogadtatás részleteit állapították meg. Szávaly Gyulát a vasutnál Gily Ede fogja üdvözölni s négyes fogaton hozzák be az Angol királynő szállodába, ahol a jeles költő debreczeni időzése alatt lakni fog. Szávaly Gyula jelen lesz a hirlapírók által rendezett fényes színházi előadáson, ahol az ő kitünő költői munkáját, ez alkalomra írt prólogját fogják előadni.

Mindnyájan el voltunk keseredve, hogy a szerkesztő ur négyes fogaton jár Debreczenben, míg mi gyalog járunk itthon. Az Angol királynőben 18 porció büftököt eszik, míg mi itthon a tollat rágjuk. És miért? Mert ő egy 18 személyes nagy prólogust irt a hirlapírókról Debreczennek, egy másik prólogust meg Szegednek, míg mi itthon vegyes híreket irtunk. Csak akkor nyugodtunk meg egy kissé, mikor elolvastán a szerkesztő ur is e czikket, a következő express-küldeményt retourozta rá:

„Hortobágyi kollégák! Ne bolondozzatok azzal a fogadtatással, mert istók ugyse nem megyek tovább Püspök-Ladányra. Ott prólogozok a nagykoszmában!

Mégis csak d... ság, hogy ti engem filoxera főbiztosnak akartok kiadni. Ha más egyéb lesz az én részemre, mint

1 szürke a vasuton,
1 ujságíró utmutatónak,
1 zártszék a színházban,
1 hely az angol koszmában,
1 tál búrge-paprikás ugyanott és
1 felköszöntő sem hozzá, hát én 1-enesen visszafordulok és 1-ebet sem teszek, mint káromkodom, mondván 1-e meg a f... az ilyen mulatságot.”

Es erre a rendezőbizottság visszahatározta a 4 szürkét, kik érte hálásan billegették a fülüket.”

Eddig a „Gy. Hirlap” azután jövök én. A debreczeni nevezett hortobágyi kollégák e levél után nagyon megvoltak 6-va s jelen betük vetőjét bízták meg a 2. alatt ide zárt válaszóval, a „Debreczeni” csárdában a szokott helyen, a ki nagyon jó csárda, s a kibe nagyon jól lehet gyülni, de meg föltötte jól lehet spiczerezni az sestakertit moháival, meg Agnessel.

A „mit kíván Szávalyi ur” féle fent köztett proclamációra ime itt vagyon a válaszkiszörkésztés.

Kedves Szávalyi ur! Hogy a fogadásunk a kívül megóhajtottuk lepni, nincsen inyére, nagyon nehezen esik a vendégfogadó bizottságnak. És határoztuk, hogy miután csak egy lu kell hát ott van Th a n a fő-fő hoppmájszter, aki gondoskodik az egy luról. A fogadtatás is változik a kívánalom szerint. 1 ujságíró lesz a vasutnál aki utmutatónak fogja magát érezni. A többi azután csak arra fog vigyázni, hogy jól mutassa az utat. Gily Ede a beszédet lassan mondja el, osztán viszünk valamelyes tépést, a kívül bedughatja Szávalyi ur a filét. A széke is meg lesz a komédia-házban és az anglus koszmában. Azután egy tál búrgepaprikásnál nem lesz több. A többi tálakba már más természetű dolgok lesznek. A felköszöntőket meg majd mindenki az „Bika” portásának mondja el még délután, aki erről bizonyosságot tartozik tenni szavahihető emberek előtt.

Es ezek után azt hisszük, hogy a két tuczat személyre szóló prólogjait, meg sem a Püspök-Ladányi megállónál halgatja végig

Szávalyi ur, hanem ezen a 7-en még is csak találkozunk egymással itt Debreczenben. De ha mind ez sem tetszenék, csak rázza meg a filem, mert én simítottam a műsorozaton ilyen képen. Hogy ki volnék majd meg tudja, bemutatam magam s oda viszem a filemet, ha ugyan le nem vágja addig egy kósza komédiás, akinek megezbáltam a haját. Ebben az esetben kérem a Mile Pali filét igénybe venni, aki én érettem helyt áll mindenkor, mikor nincs rá szükség. Itt zárom levelem, több írni valóm nincs. Hála isten egészséges vagyok, melyhez hasonlójókat kívánok Szávalyi urnak is.

Szatyi.

Mulatságok.

Farsangi naptár.

Az ez évi farsangon eddig a következő bálók megtartásának idejét közölhetjük olvasóinkkal:

Február 12. Hirlapírók hangversenye a színházban.

Február 13. Czipészek bálja a „Margit” fürdő disztermében.

Február 20. Jogász- és tisztviselő körjelmeztélya a „Bika” nagytermében.

Február 21. A honvédörmesterek bálja a „Margit” fürdő disztermében.

A „Fillér”-egylet theaestélye. Fényesen sikerült thea estélyt rendezett szombaton este a helybeli „Fillér” egylet a „Bika” szálloda disztermében. — A tagas diszterem zsufolásig megtelt diszes közönséggel s különösen a tánczolni vágyó leányok jöttek el nagy számban. Nyolcz óraker gyülekeztek a vendégek s a kitünő vacsorának tíz óra után volt vége, a mikor a fiatalság a Magyar i testvérek zenekara mellett, tánczra perdültek. A történeti kúség kedvéért megjegyezzük, hogy Imre elemében volt. — A jelen volt hölgyek névsorát tudósítónknak a következőkben sikerült feljegyeznie. — J e l e n v o l t a k :
A s s z o n y o k : Kubay Alajosné. Géressy Kálmánné, Farkas Mórné, Varga Lajosné, Fries Károlyné, öz. Szép Józsefné, öz. Donner Józsefné, Acs Nagy Lászlóné, Püspöki Lajosné, Kádár Istvánné (Szakoly), dr. Szeőke Istvánné, Hamar Lászlóné, Pávay Gyuláné, Vindt Frigyesné, Baranyi Györgyné, Juhász Józsefné (H.-Pályi), Csáthy Károlyné, Lasz gallner Kálmánné, Jankovics Sándorné, Honis Józsefné, Ujváry Istvánné, dr. Lucz Ignáczné (N.-Károly), Dominke Jánosné, Ganovszky Lajosné, Pongrácz Gézáné, öz. Krauczler Ferenczné, Pálffy Józsefné, Várady Istvánné, Vetéssy Mihályné, Klapszia Arthur né, (Nagy-Váradi), Flachbart Andrásné (Lőcse), Körner Gyuláné, Luchs Albert, Tócs Gyuláné, öz. Bona Jánosné, Szuhán Venczelné, dr. Benedek Jánosné, Jánossy Józsefné, Kalicza Vilmosné, Riesz Lipótné, öz. Buzás Elekné, Sziegmeth Károlyné, Antal Vinczéné, Gönczy Jánosné, Bernáth Lajosné, Simon Kálmánné, Trenka Gotliebné, Komlóssy Mihályné, Nagy Gyuláné, Bélteky Sándorné, Varga Ferenczné, Gönczy Endréné, Darvassy Sándorné, Froumm Lajosné, Király Lajosné, Péntek Ferenczné, Zimmermann Fyuláné, Boros Lajosné, Monray Gáborné, Dzurilla Menőrné, öz. Gulyás I. né, Kiss Lajosné, Lévy Lajosné, Horváth Mihályné, Piros Sándorné, Zelinger Edéné, Sáray Zsigmondné, Molnár Mihályné, Mészárosné, Lajos Istvánné, Kontsek Gézáné, Irsay Miklósné, öz. Wimmer Józsefné, öz. Tóth Jánosné, Dörre Ferenczné, Medve Kálmánné stb. Springer Józsefné, Mentze Henrikné, Örmös Gáborné, Materny Lajosné, Forgách Károlyné, Schultze Viktor né, Náday Rezsőné, Thieszen Arthur né, Zátorszky Istvánné, Raics Lajosné, Harmath Gergelyné, Paraszky Gyuláné, L e á n y o k : Kalicza Margit, Kubay Margit, Luchs Olga, Ujváry Ilona, Varga Ida, Czeglédy Teréz, Szép Gizella, Thanhoffer Anna, Szabó Bella, (N.-Károly), Acs Nagy Erzsike Püspöky Emma, Halmágyi Kádár Ilona (Szakoly), Montay Piroška, Buzás Ilonka, Becsek Ilonka, Koszoros Margit, Korossy Ludmilla (N.-Váradi), Szeőke Margit, Vindt Gizella, Pávay Ilona, Barányi Mariska, Csáthy Irma, Lasz gallner Elza és Nóra, Emmert Evelin, Mentzel Ottil, Jankovics Anna, Raics Erzsike és Ka-

rolin, Ganovszky Margit, Kacsó Gizella, Pongrácz Emilia (Székesfehérvár), Materny Gizella, Mohr Irma (Gölniczbánya), Mauritz Ilona (Gölniczbánya), Sik Hermin, Schultze Nóra, Jánossy Gizella, Farkas Erzsike, Bartha Irma, Nagy Rózsa, Juhász Izabella és Ilona (H.-Pályi), Bartók Julia, Mentze Augustza, Honis Anna, Lucz Berta és Ilza (N.-Károly), Vagner Mathild (Kutenberg), Boros Ilona (N. Léta), Naláczy Mariska, Kovács Irénke, Gulyás Ilona, Antal Margit, Jánossy Berta, Molnár Ilonka, Győry Ida, Czeglédy Ilona, Wimmer nővérek, Dzurilla Paula, Komlóssy Etus, Gulyás Ilonka, Sziegmeth nővérek, Szeőke Ilona és Gizella, Vecsey Irma, Varga Irén, Gönczy nővérek, Bernáth Piroška, Simon Erzsike, Kiss Ida, Kalmár Anna (Kassa), Darvassy Ella, Trsumm Paula, Steinberger Amália, Lévy Erzsike, Kis Rózsi, Pariser Paula, Horváth Mariska, Grossman Mari stb.

Az iparoskör bálja. Tegnap este zajlott le a „Bika” szálloda disztermében az iparoskör kiválóan sikerült bálja, a mely ez alkalommal is nagy számmal vonzotta az ifjúságot a sima parkettes bálterembe. Olyan fényes, olyan jól sikerült bál volt ez, amelynek aligha sok vetélytársa lesz a farsangon. Azután meg a cigány olyan tüzzel huzta a talp alá valót, hogy a fiataliságnak a késő reggeli órákig nem jutott eszébe a hazamenés. A bálon városunk notabilitásai közül jelen voltak: Gróf Dégenfeld József főispán, Stáhl Géza főmérnök, Roncsik Lajos, Bészler Károly tanácsosok, Vég Gyula t. b. főkapitány, Dóczy Gedeon ipariskolai igazgató, Szabó Kálmán ker. és iparkamarai elnök. A sikerült bálon jelen volt hölgyek névsorát térszűke miatt holnap hozzuk.

Örmester bál. A helybeli állomásozó m. kir. 3. honvéd gyalogezred törzsörmeistereit és örmestereit folyó hó 21-én a „Margit” fürdő diszes táncztermében a helybeli szegény és árvaházak javára zártkörű bált rendeznek. A rendezőség mindent elkövet, hogy a bál minél fényesebb legyen, annál is inkább, mivel bálányául sikerült megnyerniök Nyiri Sándor ezredesné ő méltóságát.

A kőműves iparok és segédek szombaton este minden tekintetben sikerült bált rendeztek a „Margit” fürdő táncztermében. A kedélyes mulatságnak a hajnali órák vetettek véget.

NAPI HIREK.

Debreczen, febr. 8.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Február 8. —

— Boros. — Havazás. — Fagypony körüli hőmérséklet. —

Közigazgatási bizottsági ülés a megyénél. Hajduvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg a vármegyeháza nagy tanácsstermében, gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt rendes havi ülését, a melyet a múlt hónapra vonatkozó jelentések kerültek felolvasás és tárgyalás alá.

Ki a vivát? A budapesti lapok élénken foglalkoztak mostanában azzal a hirrel, hogy az aradiak lelki gyönyörrel hallgatták a budapesti opera előadását, míg viszont a budapestiek friss hírekhez jutottak telefon útján. Mi akik ismerjük Aradot és intelligens közönségét, az ország színejavának tartjuk, örömmel értesülünk e gyönyörűen fejlődő város hatalmas életképességéről, de azért nevezze bár ezt valaki szük látókörű patriotizmusnak, a magunkébol nem engedhetünk. A budapesti lapok ugyanis ezen telefon összeköttetést megemlítve, nem látszanak emlékezni arra, hogy ezen összeköttetés Debreczen és Budapest közt már 1892 ben meg volt, amennyiben Balkányi Miklós dr. a debreczeni telefonhálózat megteremtője és tulajdonosa szakszerű felügyelete alatt. A telefon telepet össze-

kötötték a budapesti telefon központtal az ezen célra engedélyezett telegráfvezeték felhasználásával. Balkányi Miklós dr. lakásán ez alkalommal illusztris társaság gyűlt egybe és élvezettel hallgatta a tisztán hallható beszédet. — A kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumba néhai Baross Gábor mintegy negyven tagú társasággal hallgatta Réthy Laura énekét, ki legszebb dalait énekelte a telefonba. Nemsokára ezután biztatták is Balkányi Miklós drt. hogy megkapja az engedélyt az országos telefon hálózat felállítására, de bizony ez az ügy Baross Gábornak, a vasminiszternek halálával elaludt. És most egyszerre csak azt olvastuk budapesti lapokban, hogy Arad tekintetben az uttörő, a kezdeményező, holott az első ilyen mű kísérték dícsősége dr. Balkányi Miklósé és általa Debreczené Balkányi Miklós dr. abban az időben ezeket költött ezen összeköttetés lehetőségére és a felmerült technikai nehézségek eloszlatása és a szép siker után komolyan tervbe vette az országos telefon hálózat kiépítését. — Hogy ez nem sikerült, nem ő rajta mult, hanem az egész életrevaló ügynek a gyors halálán.

— **A Kazinczy pályázat nyertesei.** Tegnap délelőtt Szunyogh Sándor királyi tanácsos elnöksége alatt tartott ülésében bontotta fel a Kazinczy alapítványt kezelő kasszinó azon pályaművek jelígis leveleit, amelyek a munkákat megbíró „Csokonai” kör jutalom díj kiadására érdemesnek találta. A „Csokonai Vitéz Mihály mint tudós” című prózai munkára egy pályamunka érkezett be, a mely azonban nem üti meg az abszolút mértéket. A verses pályaművekre azonban már számos mű érkezett be. A legjobbnak talált „Petibátyám” című munka a hat aranyos második díjat kapta s a jelígis levélből Juhasz János II. th. neve került ki. Az első díjat öt pályamunka között osztották meg. Négy-öt aranyat kap az „Utthon” és „Aladar” című munka; mindkettőt Acsay Lajos írta. Két aranyat kapnak „Nagyvilág” és „Jószívű” és Kóbor színész” című munkák. A két első Kun Béla, az utóbbit pedig Majláth Gyula írta.

— **A „Zion” tisztújító közgyűlése.** A debreczeni „Zion” betegsegélyező egyesület tegnap délután tartotta meg tisztújító közgyűlését. A tisztújítás a következőképp folyt le. Elnök Weisz Sándor, alelnök Márkus Miksa, pénztárnok Schwarcz Vilmos, ellenőr Schwarcz M. L., orvosok dr. Burger Péter, és dr. Rosenthal Zoltán orvost. A választmányba beválasztottak: Fényes Mór, ifj. Fülöp Ignác, Kuthy Zsigmond, dr. Kardos Sámuel, Klein János, Hoffmann Sándor, Emrich Arnold, Kelner Adolf, Rosenthal Dániel, dr. Bakonyi Samu, dr. Freund Jenő, Reichmann Armin, Stern József, Bernáth Jenő, Boros Izidor. Betegápolók látogatásával megbizattak: Rosenberg Simon, Viddel Sámuel és Steier Gyula.

— **V. H. Sz. Geréby Fülöp** urnő a mai napon 5 frt felülfizetéssel váltotta meg páholy jegyét a hirlapírók által e hó 12-én rendezendő hangversenyre. A nemes tett nem szorult dícséretre.

— **A tavaszi vásár előbbretétele.** Hajduböszörmény rendezett tanácsú város polgármestere, Debreczen sz. kir. városhoz intézett átiratában kijelenti, hogy a debreczeni tavaszi vásárnak a husvét szent ünnepeket megelőző egy héttel való előretételére szivesen beleegyeznek. A szomszéd 30 kilométernyire eső városoknak ezen ügyesen való megkérdezését a miniszter rendelte el.

— **Hitközségi tisztújító közgyűlés.** A debreczeni autumoni orthodox izraelita hitközség e hó 7-én tartotta meg tisztújító közgyűlését ritka érdeklődés mellett. Az 1894. 1895 és 1896 évekről szóló előjárásági beszámoló jelentés és a bizottságilag megvizsgált és helyes-

nek talált zártszámadások és vagyon mérlegek előterjesztésén és helyeslőleg tudomásul vétetvén, az előjárásági felmentvény megadatott. A választás a következő eredménnyel végződött. Elnök: Stark Ignác közfelkiáltással; alelnök: Péterffy Benő; pénztáros Gyémánt Salamon; ellenőr: Kohn Sámuel egyházgondnokok: Friedman Ábrahám és Grosz Mór; tanácsosok: Stark Márton, Klein Bernát, Klein Ignác, Kupfer József és Kolb Lázár.

— **Egy kis statisztika.** A közigazgatási bizottságba beterjesztett jelentés szerint Debreczenben állami adó fejében befizetett 1896 frt. 85 kr. 137 forint hadmentességi díj és 1135 frt. 28 kr. pótdó. Befizetett még 315 frt. idegen adó 65 frt. kamarai és 1325 frt. 88 kr. utadót. Ki meri még ezek után azt mondani, hogy nincs a magyar embernek pénze.

— **Jogosulatlan nevek.** Gyakran tapasztaljuk, hogy egyesek, kik nevüket megmagyarosították, azt a végén ipzilonnal írják. Ez nem helyes és nincs is megengedve, így tehát az ipzilon használata nem jogosult. Van nek ismét, kik a h betűt használják nevük betűi közt nagy előszeretettel, mely szintén nem illeti meg őket. Megmagyarosított nevét, kiki csak úgy írhatja, mint azt a belügyminiszter engedélyezte annál is inkább, mert az ilyen jogosulatlanul használt ipzilonból a figyelmes szemlélő úgy sem olvassa ki a magyar nemességet, melyet nem az y és h betűvel lehet megszerezni.

— **A telefonhálózatba újabb beléptek:** Klein Bernát fióküzlete, Keszler Sámuel, Koncz Ákos szerkesztő lakása, Városi mérnöki hivatal, Des Combes Henrik ügyvédi irodája, dr. Nagy Lajos ügyvédi irodája, dr. Tüdős László ügyvédi irodája.

— **Csaló pénzügyőr.** Furfangos módon kiesztelt csalást követett el tegnap délelőtt egy Jenéi Miklós nevű tiszta-csegei pénzügyőr. — Paraszt ruhába öltözködve elment Csengeri Ferencz terménykereskedőhöz buzaeladás ürügye alatt s felpénz fejében ki is csalt nyolczvan forintot. A csalásra azonban rájöttek s amagáról megfélemedezett ember most már a börtönben ül.

— **A statisztika érdekében.** A m. kir. belügyminiszter a mult évben elrendelte, hogy a törvényhatóságok az általuk kiadott nyomtatványok és sokszorosításokból egy-egy példányt az országos m. kir. statisztikai hivatal részére küldjenek be. Mivel azonban sok törvényhatóság minden egyes hivatalos intézkedést felölő ügyirat sokszorosítását felküldte a statisztikai hivatal megkereste a törvényhatóságokat, hogy csakis azon kiadványok egy-egy példányát küldjék fel, melyet nem tisztán helyi, hanem általános érdekűek.

— **Megfellebbezett hitközségi választás.** A helybeli orthodox izraelita hitközség még a mult hónapban ujjaalakult. A választással azonban többen nem voltak megelégedve és azért a választás ellen a közigazgatási bizottsághoz fellebbeztek. A közigazgatási bizottság azonban nem találta magát illetékesnek, hanem az egész ügyet a tanácshoz küldte át.

— **Névváltoztatás.** Debreczen sz. kir. város tősgyökeres magyarsága jó hatással van az idegen hangzású nevek viselőire, kik tömegesen magyarosítják nevüket, miután szívben és lélekben már ugy is magyarok. A m. kir. belügyminiszter ma is küldött le ilyen névmagyarítási engedélyt, a mennyiben 8492. V. b. sz. a. kelt leiratával Zakrisztián János, debreczeni lakosnak megengedte, hogy vezetőknévét Hunyadyra változtassa.

— **A honvédség ideai nagygyakorlatai.** A közös hadseregből január elsején a honvédséghez áthelyezett legénységet az idén nem hívják be őszi fegyver gyakorlatra. — Az ideai nagygyakorlat a honvédségnél jóval kisebb lesz, mint a tavalyi. — A mult évben az legénységből 5000 altisztet és 50.000 közvitét hívtak be, az idén az altisztet száma 2000-rel, a legénység pedig 23.000-rel kevesebb lesz. A tartalékos tisztek közül is 140-nel kevesebbet hívnak be, mint tavaly.

— **Visszaemlékezés.** Az ezredéves kiállítás kedves emlékei vonultak el lelkünk előtt midőn megkaptuk a Mauthner Ödön budapesti magkereskedő ideai főárjegyzékét, melynek borítékán az ezredéves kiállítás egyik gyönyöge, az általános feltűnést keltett Mauthner pavillon van ragyogó színnyomatban megörökítve. Kik az e pavillonban csoportosított nemesisített magvakat szemlélték, nemcsak a bel-földi közönségünk, hanem a szélrózsa minden irányából idesereglett külföldi látogatók is mind beismerték, hogy a Mauthner cég nem csak méltó vetélytársa az angol, francia és amerikai világhírű magkereskedő cégeknek, hanem tulszárnyalta azokat. Élénken bizonyították ezt a pavillont körülvezető növénykincsek, a tündéres üdezőld finomszál a pázsit közt mint keretben meg meg ujló változatos virágpompa. Ugy a pázsitkert, valamint a gyönyörű virágok mind a Mauthner féle magvakból fakadtak. Az idén különben a Mauthner főárjegyzéke a legelső külföldi főárjegyzéket is határozottan felülmulta. — A felette izlésesen rendezett igen gazdag (104 oldalra terjedő) tartalma, az érdekes újdonságainak tömkelege, nemhogy farszta az olvasót, hanem valódi élvezet ga z d á n a k é s k e r t k e d v e l ő n e k egyaránt és fogalmat nyújt a Mauthner-féle magnagykereskedés óriás, sokoldalú választó-káról Mauthner ezen gyönyörű új főárjegyzékét régi vevőinek felszólítás nélkül is megküldi. A kik csak ezután óhajtanak Mauthner zászlaja alá sorakozni, azok kérjék a cégétől levélben, vagy levelező-lapon az említett főárjegyzék, melyet azután ingyen és bérmentve fognak megkapni.

SZÍNHÁZ.

B. Ruzsinszky Ilona fellépte.

Szombaton este Burnette Hudgson vigjátéka „Kislord” került színre szép közönség előtt. Az előadás annyival is inkább említést érdemel, mert szerepváltozás folytán a gyöngékedő Szende Anna helyett Ruzsinszky Ilona játszotta és énekelte Cidella énekesnő szerepét. Mondanunk sem kell, hogy csalogány hangján énekelt dala nagy hatást keltett s hogy a közönség most is, mint mindenkor ovációban részeltette a művésznőt, aki mel-tán kedvence a debreczeni közönségnek. Dalát megújráztatták, de még azután is alig akart vége szakadni a tetszés nyilvánításnak.

Paraszt hüség.

— **Thán Gyula népszínműve** —
Thán Gyulának a debreczeni hirlapírói gárda legrokonszenvesebb tagjának, a bonvivant szerkesztő kollegának ily című népszínműve került színre tegnap este színházunkban szép közönség előtt.

A darab épen olyan sikert aratott most is mint az előző években felvonások után a szerzőt többször hívták a lámpák elé.

Az előadás gyöngye volt s nagymérvű készületlenség volt észlelhető rajta egész végig. A legtöbb szereplő nem tudta a szerepét s ugyancsak feltűnően várta a sugó segítségét.

Mindamellet K o m j á t h y n é és Komjathy ugy mint Szilágyi és Loesarekné sok igyekezettel játszottak.

Sziklay tulon-tul is igyekezett a jó izlés rovására. A karzat nem is késett elismerését nyilvánítani s fölsiketítő zaj közepett kellett megújrázni egy dalát a mely dal legalább is kellemetlenül hatott a közönség előkelőbb részére.

K a p o s s y játéka erősen kiritt a keretből s dalai sem sikerültek.

Jó volt Békessy, a kinek gyönyörű batonja teljesen érvényre juttatta azokat a szép Dankó nótákat, melyeket újabbán vettek bele a darabba.

Az előadás, ismételjük vontatott volt, egyike az ideai népszínmű előadások leggyöngébbikének.

— tyi.

Különfélék.

+ **Kossuth Lajos sógorának halála.** Ruttkay János, Csekonics Endre gróf zombolyai uradalmának nyugalmazott gazdatisztja, tegnap éjjel 82 éves korában Temesvárott meghalt. A megboldogult sógora volt Kossuth Lajosnak, a mennyiben öcsese volt Kossuth Lujza férjének. Kossuth Lajossal azonban már a negyvenes évek óta rossz viszonyban állott, mert Kossuth mint ügyvéd egy családi perben képviselte és a pert elvesztette. Ruttkay e miatt nagyon neheztelt Kossuthra és még akkor sem békült ki vele, mikor ez dícsőségének tetőpontján állott, sőt még a temetésére sem ment el. Ruttkay évek hosszú sora óta Temesvárott lakott. A múlt héten a Béga paron sétálva, hirtelen elszédült és összerokkadt. Családja eleinte azt hitte, hogy szélhűtés érte, az orvos azonban végelgyengülést konstatált az öreg uron, ki azóta nem kelt föl többé és minap éjjel csendesen elszenderült.

+ **Hármas kivégzés.** A zágrábi törvényszék tegnapelőtt hirdette ki a sztenyevácsi rablógyilkosok első csoportjának a királyi határozatot és a hétszemélyes tábla kátározatát, a mely szerint a király Brezovics, Belofcsák és Vukanics ügyében elrendelte, hogy az igazságszolgáltatásnak szabad utat engedjenek.

A halálos ítéletet tegnap reggel hajtották végre. Bali Mihály hóhér, tegnapelőtt este érkezett Zágrábba. A törvényszék elnöke tegnap reggel fölolvasta a halálos ítéletet s kijelentette, hogy először Brezovicson, azután Belofcsákon és végül Vukanicson fogják végrehajtani az ítéletet. Azután az az elítéltekhez fordult s azt mondta nekik, hogy gondoskodott lelki vigasztalásukról. Majd figyelmeztette őket, hogy bünbánóan készüljenek utolsó útjaikra, mert sem a vallási vigasztalás visszautasítása, sem újabb kegyelmi kérvény föl nem függesztheti a halálos ítélet végrehajtását. A ki a családját látni óhajtja, annak kivánságát teljesíteni fogja. Az elítéltek szótlanul hallgattak a beszédet. Végre Brezovics azt kérdezte az elnöktől:

— Hány órákor lesz a kivégzés?

— Reggel nyolcz órákor, — felelt az elnök.

Belofcsák ezekkel a szavakkal bucsuzott az elnöktől:

— Isten önnel, elnök ur!

Még valamit akart kérdezni, de az elnök intett, hogy majd meglátogatja a cellájában. Ezzel az összes vádlottakat elvezették börtönükbe. Az elítéltek a tegnapi napot evéssel, ivással és szivarozással töltötték s éjszaka egy pillanatig sem aludtak. Belofcsák meggyóna a papnak egész élettörténetét. A mikor Brezovicsot megkötötték, azt kiáltotta a hóhérnak és pribékjeinek:

— Csak végezzétek a dolgokat, mindgyilkosok kap egy aranyat! Adja Isten, hogy ti is ugy járjatok, a hogy én most!

Belofcsák ezzel a szóval bucsuzott el:

— Isten veletek!

Vukanics utolsó szavai ezek voltak:

— Gondoskodjatok családomról, járassátok gyermekeimet iskolába, ne hogy ők is az én sorsomra jussanak!

+ **Holttest az erdőben.** Szedlák András szentkeresztesi szabólegény tegnap Eperjesről hazamenőben, útjának megrövidítésére egy erdőn keresztül vezetve gyalogósvényen haladt. Egyszerre csak meglepte az ősi homály az erdőben, sehogy sem bírt a sötétségben tájékozódni s ott az erdő sűrűségében rekedt. Másnap az arra menő favágók élettelenül, megdermedt állapotban találták meg a szerencsétlent.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Molnár Sándor és neje Arany Zsuzsanna a debreczeni 5144. sz. jvk. b. n. foglalt 8563. hrsz. ujosztású földjüket eladják Szép Józsefnek 700 frtért.

2. Bartha Gábor és neje Ács Zsuzsanna megveszik Tócs Gyula és neje Kápolnásy

Emilia hatvan-utcai szőlőjüknök 952 □ ölet tevő részét 1350 frtért.

3. Buzás Pál, Buzás Miklós és Buzás Erzsébet dr. Nagy Lászlóné nagy-csapó-utcai 360. sorszámú házukat eladják Deák István és neje Kis Juliánnak 18.000 frtért.

4. Tóth István építész megveszi Tóth Vilma Szele Györgyné sáta-kerti veteményes földjét 4500 frtért.

5. Özv. Sipos Bálintné Balla Juliánna, Sipos János, Sipos Bálint és gondnokolt Sipos Juliánna tulajdonokai képező 6 hold 450 □ öl területű ondódi szántó földet megveszik Szabó János és neje Bordás Zsuzsanna b.-ujvárosi lakosok 2000 frtért.

6. Molnár Mathuzsálem csapti-kerti szőlőjének felerészét eladja nejeének, szül. Nagy Juliánnának 100 frtért.

7. A nagy-uj-utcai 1607. sorszámú háznak Mihálovics Jenő és Mihálovics Gyulát illető egy-egy harmadrészét megveszik Mihálovics István és neje Kobllitz Laura 1000 frtért.

8. Dr. Kemény Mórincz 5208, 6277 és 3025. sz. jvk. b. n. foglalt ujosztású földjét eladja Kiss István és neje Varga Zsuzsanna alsó józsaí lakosoknak 1500 frtért.

9. Özv. Tóth Mihályné Szoboszlai Zsuzsanna, Tóth József, Tóth Juliánna, Tóth Mária, Tóth János, Tóth Eszter Balogh Ferenczné és Kis Róza Harsányi Gáborné eladják 43 hold 236 □ öl területű halápi kaszállójukat K. Sándor János sámsoni lakosnak 3418 frt 74 krért.

10. Lókodi Gábor és neje Kiss Juliánna megveszik id. Bátori Gábor, Bátori Zsuzsanna ifj. Bátori Gábor és Bátori Sándor 86. sorszámú házukat 6000 frtért.

11. Miskolczi István és neje Nagy Sára 7 136/1000 boglyás halápi kaszállójukat megveszik Miskolczi Ferencz és neje Nagy Juliánna 400 frtért.

12. Tarkányi József és neje Major Mária kakas-utcai 615. sorszámú házukat és ondódi földjüket elajándékozzák leányuk Tarkányi Erzsébetre 1800 frt értékben.

Közgazdaság.

Résen legyünk!

A mezei gazdálkodásnak csak akkor van meg az igazi haszna, ha oda törekszünk, hogy évi termésünket fokozzuk. Két szemet kell természetien ott, ahol eddig csak egy szem termett.

Annai bizonyos, hogy ez nem egészen rajtunk áll: mert nagy beleszólása szokott itt lenni az időjárásnak is. De meg aztán a jó Istennel sem csináltunk szerződést, hogy valami csapást ne küldjön. Hanem viszont anynyi is elvitázhatatlan tény, hogy okos előrelátással sok bajt és veszedelmet ki lehet kerülni.

Különösen nagy csapás az, ha az ember egészséges és tele kalászt vár s kap helyette egy csomó fekete port.

A gazdák ezen rémét porüszöknök szokták nevezni s oly kimondhatatlan károkat okoz a termésben, hogy a gazda szinte sirva nézhet utána. Megfelezi a menyyniséget s alaposan megrontja a minőséget is.

Hála azonban a tudományos megfigyelés és kutató észnek, mely reávezette az embert hogy mikép lehet ellene alaposan és biztosan védekezni. Szóval rájöttünk a módjára, hogy e bajnak elejét vehetjük.

Sikerült ugyanis Schönbeck Imrénének Esztergomban oly szert előállítani, amelynek használata által egészen nyugodtak lehetünk az üszök felől. Ez megöli a porfinomságu spórákat anélkül, hogy a vetőmagnak ártalmára volna. Nem volt még eset reá, hogy e csávázó szer helyes alkalmazása mellett az üszök mutatkozott volna.

Aki tehát e veszedelmes ellenségtől biztosítva akar lenni, az használja a fennebbi szert s meg fog győződni róla, hogy olcsó pénzért teljes nyugalmat szerzett magának.

Mert e szer nemcsak hatásában teljesen biztos, hanem e mellett oly olcsó is, hogy valami érezhető kiadást vagy költséget még a

kisgazdának sem igen okoz. Egy 50 dekás csomag, mely 300 liter vetőmagra elegendő, csak 28 krajczárba kerül. Öt kilós postacsomagnál pedig a portót is a küldő viseli s így a megrendelő, azt teljesen bérmentve fogja megkapni.

Különösen figyelmet érdemel továbbá azon körülmény, hogy különösen a tavaszi árpa és a zab volt nagyobb mérvű nedvesség következtében a porüszög által meg van metelyezve s a talaj szintén fertőzve lévén, minden valószínűség szerint az üszög is az idén nagyobb mértékben fog mutatkozni s így annak becsávázása nemcsak kívánatos, de határozottan szükséges is.

Saját jól felfogott érdekében cselekszik tehát minden gazda, ha a közelgő tavaszi vetéskor a becsávázást el nem mulasztja.

Használati utasítás minden csomagon rajta van.

Budapesti gabonatözsde.

Debreczen, február 6.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelenléte. —

Készaru 5 krral olcsóbb.

Őszi buza	—
Tavaszi buza	7.80—7.81.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.49—6.50.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	5.95—5.97.
Tengeri uj	3.83—3.85.

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya 1897. február 6.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronkint 400 klgron felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300 400 kgr. sulyban) — krtól — klgr. Fialat nehéz (páron — 320 klgron felüli sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialat közép (páronkint 251 320 klgr. sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) — 52 krtól — 53 krig. Közép (páronként 220—280 kgr. sulyból) — 44 krt — 45 krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — 43 krtól — 44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) — 51 krtól 52 — krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) — 49 — krtól 50 — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — 47 — krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1897. évi február hó 4. napján volt készletben: 6941 darab 1897. évi február hó 5. napján felhajtott 262 drb 1897. február hó 5. napján elszállított 267 drb. 1897. febr. hó 6. napjára maradt készletben 6936 drb. Hizottsértés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Gyógyszerész és doktor.

— Dan novella. —

Irta: Bauditz Sophus.

(Folytatás.)

Délután főnöke felzavarta mélabus gondolataiból. Felkérte, hogy menjen el Borróhoz és beszéljen vele. Ez t. i. ujra kezdte hies kísérleteit végezni, a mennyiben megvakult emberek szeméit kivette, csoda orvosságot öntött bele, mire a szem megint visszanyerte látóképességét és még rövid idővel ezelőtt orvosok, szemészek és sebészek nagy gyülekezete előtt bemutatta volt világgraszoló kísérletezéseit egy ló kutyán a theatrum anatomiumban. A kísérlet nem sikerült, még pedig a mindig szkeptikus dr. Brinckmann véleménye szerint azért, mert ez a dolog kivihetetlen, Borró szerint pedig azért, mert tinkturája, mely az elefánt gyógytárban készült, nem volt kellően előállítva. Mivel most Borró a kísérletet ismételni akarta és tapasztalta, hogy a pelikán gyógytár segítse, Johannes nagyon jártas a vegytanban és a külföldön újabb

